

22. 10. 2025

Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
Vilharjeva cesta 23
1000 Ljubljana

ZADEVA: Predlog Vrhovnemu državnemu tožilstvu za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti po uradni dolžnosti

I. Obravnavana zadeva

S sodbo opr. št. 440/2023 z dne 25. 8. 2025 je okrajno sodišče v Ljubljani ugodilo zahtevi za sodno varstvo kršiteljice in postopek zoper njo ustavilo. Kršiteljici se v odločbi policije št. 555009759 z dne 27. 2. 2023 očita, da je dne 3. 9. 2021 ob 20:45 uri na naslovu Kolodvorska ulica 2 v Ljubljani prostorih RTV Slovenija izvedla shod v nasprotju z napovedanim programom, saj je kot vodja zapustila prireditveni prostor pred stavbo in vstopila v prostore RTV Slovenija, odšla po stopnicah v studio 3 in ga zasedla ter se, kljub zahtevi policistov po zapustitvi prostora in razpustitvi shoda z drugimi udeleženci usedla oziroma ulegla na tla ter v sklenjenem krogu prijala za roke.

Kršiteljica je bila kaznovana zaradi prekrška po 6. točki prvega odstavka 38. člena Zakona o javnih zbiranjih (v nadaljevanju: ZJZ),¹ 4. točke prvega odstavka 37. člena ZJZ, prvem odstavku 22. člena Zakona o javnem redu in miru (ZJRM-1) in 3. točki prvega odstavka 40. člena ZJZ. Prekrškovni organ je domnevni kršiteljici za omenjene kršitve izrekel enotno sankcijo v višini 1333,83 EUR globe in odmeril 134 EUR sodne takse. Dne 19. 3. 2023 je kršiteljica zoper odločbo vložila zahtevo za sodno varstvo. S sodbo je sodišče ugodilo zahtevi za sodno varstvo in odločbo policije spremenilo tako, da je postopek zaradi vseh treh prekrškov ustavilo.

Pravnomočnost sodbe je potrdila Policija z odgovorom na vprašanje, ki ga je Društvo novinarjev Slovenije prejelo dne 14. 10. 2025, v katerem Policija potrjuje, da je prekrškovni organ (Polijska postaja Ljubljana Center) sodbo prejel na zadnji dan izteka absolutnega zastaralnega roka, to je 3. 9. 2025, zato zoper njo ni vložila pritožbe.

Tožilstvu predlagamo, da po uradni dolžnosti vloži zahtevo za varstvo zakonitosti zaradi preveritve uporabe in razumevanja koncepta skrajne sile, ki ga je sodišče zavzelo v sodbi opr.

---

¹ Zakon o javnih zbiranjih, Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo.

št. 440/2023 z dne 25. 8. 2025. Gre namreč za pomembno sodbo z vidika pravice do mirnega zbiranja ter razlage instituta skrajne sile.

II. Procesne predpostavke za obravnavo zahteve za varstvo zakonitosti pred Vrhovnim sodiščem

Predlagatelji menimo, da so v predmetni zadevi izpolnjena merila, ki jih po četrtem odstavku 169. člena Zakona o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1)² mora upoštevati državni tožilec pri odločitvi, ali bo v določeni zadevi vložil zahtevo za varstvo zakonitosti: *»(4) Pri odločanju o vložitvi zahteve za varstvo zakonitosti državni tožilec upošteva zlasti naravo in težo domnevne kršitve, pomen zadeve in posledice odločitve za pobudnika in druge udeležence v postopku ter potrebo po zagotavljanju pravne varnosti, enotne uporabe prava ali pomen za razvoj prava preko sodne prakse.«* Menimo, da je odločitev in obrazložitev sodbe pomembna zaradi enotne uporabe prava, za razvoj prava preko sodne prakse ter pravne varnosti. *»Navedena določba ne pomeni le smernic vrhovnemu državnemu tožilcu pri presoji, kdaj naj vloži zahtevo za varstvo zakonitosti, temveč po vsebini vsebuje tudi procesne predpostavke, ki jih mora izpolnjevati zahteva za varstvo zakonitosti, da jo bo Vrhovno sodišče vsebinsko obravnavalo.«*³

V predmetni sodbi je prvostopenjsko sodišče institut skrajne sile uporabilo na način, ki postavlja pod vprašaj, ali je dejansko stanje primerno subsumirano pod zakonsko normo prvega odstavka 32. člena Kazenskega zakonika (v nadaljevanju: KZ-1),⁴ po kateri dejanje ni protipravno, če je *"storilec od sebe ali koga drugega odvrnil istočasno nevarnost, ki je ni bilo mogoče odvrniti drugače, če je povzročeno zlo manjše od zla, ki je grozilo (upravičljiva skrajna sila)."*

Po mnenju sodišča so elementi skrajne sile izkazani s tem, da je kršiteljica z vstopom in zasedbo studia RTV Slovenija in s kršitvijo ZJZ odvrčala nevarnost, ki je pretila več kot dvema milijonoma državljanek in državljanov Republike Slovenije, ki s strani osrednega javnega medijskega servisa niso bili obveščeni o možnih hudih stranskih učinkih cepiv proti covidu. Zato je bilo po mnenju sodišča kršiteljičino prizadevanje osnovano z nevarnostjo stvarnih posledic za zdravje ljudi, njen vstop v prostore RTV Slovenija, ki je imel zahtevo po celovitem informiranju ljudi o stranskih učinkih cepiv, pa je bila njena zadnja možnost, saj si je s somišljeniki že od junija 2020 aktivno prizadevala, da bi prišla v stik z uredniki javne RTV Slovenija, še posebej pa od maja 2021 dalje, ko so kot informacijo javnega značaja prejeli uradni vladni dokument o nabavi cepiv, iz katerega je izhajalo, da so mogoči tudi stranski učinki cepiva, saj dotlej vsi stranski učinki še niso bili znani, proizvajalec pa ni jamčil za učinkovitost cepiv in tudi ni prevzemal nobene odgovornosti za morebitne negativne posledice njihove uporabe. Kršiteljičin odziv je bil zato po mnenju sodišča njena zadnja možnost, ko je izčrpala vse drugo, da bi s svojimi opozorili dosegla kritično javnost.

---

² Zakon o prekrških, Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US in 38/24.

³ Sklep Vrhovnega sodišča RS IV Ips 8/2023 z dne 3. 8. 2023, dostop: <https://www.sodnapraksa.si/?q=IV%20Ips%208/2023&database%5BSOVS%5D=SOVS&submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=2015081111470357>.

⁴ Kazenski zakonik, Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP, 16/23 in 107/24 – odl. US.

Z vidika pravilne uporabe materialnega prava se zastavlja zlasti vprašanje, ali je v sodbi primerno razumljena istočasnost, obseg in teža grozeče nevarnosti ter njeno odvrčanje, ki mora povzročiti manjše zlo od tistega, ki je grozilo. Pri upravičljivi skrajni sili, na katero je oprta odločitev sodišča v konkretnem primeru, mora biti nevarnost neizogibna, pri čemer je ključno vprašanje, kakšna stopnja verjetnosti se pri tem zahteva in od česa je ta stopnja odvisna.⁵ Nevarnost mora biti nadalje tako neposredna, da lahko grozeča nevarnost zelo hitro preraste v dejansko nevarnost,⁶ pogoj za upravičljivo skrajno silo pa je tudi to, da nevarnosti ni bilo mogoče odvrniti na drugačen način oziroma je bilo dejanje neizogibno potrebno. Ravnanje storilca mora biti pri tem dejansko sposobno prekiniti oziroma odvrniti nevarnost, pri čemer se zahteva najmanjši možni poseg v zavarovano dobroto. Pomemben vidik neizogibne potrebnosti ravnanja je pri tem tudi to, da pravo ne ponuja rešitve, kako ravnati v konkretni situaciji, saj v primeru, da obstaja rešitev, skladna s pravom, ravnanje ni neizogibno potrebno.⁷

V luči povedanega je ustreznost interpretacije instituta upravičene skrajne sile v relevantni sodni odločbi prvostopenjskega sodišča potrebna instančnega tehtanja, saj odpira več vprašanj. Ker (upravičena) skrajna sila predstavlja izjemno pomemben in kompleksen kaznovalnopравни institut, glede katerega ni veliko sodne prakse, je to ena redkih priložnosti, da Vrhovno sodišče vsebino instituta dodatno napolni in pojasni. To je še toliko bolj pomembno, ker je besedilo relevantnega člena, ki ureja skrajno silo, vsebinsko zelo skopo, posledično pa je jezikovna razlaga pri tem institutu zelo omejena ter ne more pojasniti celotnega dometa tega instituta.⁸

Po drugi strani je sodba pomembna, ker poudarja pomen pravice do mirnega zbiranja in se sklicuje celo na državljansko nepokorščino. Ker se zavedamo pomena pravice do mirnega zbiranja, menimo, da mora biti prvostopenjska sodba predmet odločanja na Vrhovnem sodišču, saj je na tem področju potrebna stabilna precedenčna sodna praksa Vrhovnega sodišča, ki bo povedalo, ali oziroma do kakšne mere je dopustno omejiti pravico do mirnega zbiranja zaradi zaščite javnega reda in miru. Ker je pravica do mirnega protesta ena temeljnih človekovih pravic, ki zadeva številne prebivalce in prebivalke, morajo morebitne omejitve te pravice biti uporabnikom pravnih norm jasne, saj le to zagotavlja pravno varnost. Nenazadnje pa prvostopenjska sodba obravnava tudi vprašanje svobode izražanja, tako svobodo do posredovanja informacij in mnenj (aktivni vidik), kot svobodo njihovega sprejemanja, torej pravico do obveščenosti (pasivni vidik). Zlasti pa se sodba dotika tudi razmerja med pravico posredovanja informacij in mnenja na eni strani in novinarsko in uredniško avtonomijo na drugi.

---

⁵ Šepec, M. v *Kazenski zakonik (KZ-1) s komentarjem* (ur. Šepec, M.), 2021, Ljubljana, Lexpera, GV Založba, str. 492 - 493 in 496..

⁶ Prav tam, str. 500.

⁷ Prav tam, str. 506.

⁸ Prav tam, str. 491.

III. Pristojnost in rok za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti

Zahtevo za varstvo zakonitosti po drugem odstavku 169. členu ZP-1 *»lahko vloži državni tožilec po uradni dolžnosti ali na pobudo osebe, ki ima pravico do pravnega sredstva po tem zakonu«*. Državno tožilstvo zahtevo za varstvo zakonitosti *»lahko vloži zoper vsako odločbo, izdano na drugi stopnji, oziroma vsako pravnomočno odločbo, če je kršen ta zakon ali predpis, ki določa prekršek.«* (169/1. člen ZP-1). Glede roka za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti ZP-1 napotuje na Zakon o kazenskem postopku⁹, ki v tretjem odstavku 421. člena določa rok 3 mesecev od zadnje vročitve pravnomočne sodbe.

Na podlagi omenjenih določb predlagamo tožilstvu, da vloži zahtevo za varstvo zakonitosti po uradni dolžnosti.

Vljudno prosimo, da nas o vaši odločitvi obvestite.

Društvo novinarjev Slovenije,
predsednik
Gašper Andrinek

Pravna mreža za varstvo demokracije,
zanjo
Dr. Barbara Rajgelj

PRILOGA:

- sodba Okrajnega sodišča v Ljubljani, opr. št. 440/2023 z dne 25. 8. 2025,
- odgovor policije Društvu novinarjev Slovenije z dne 13.10.2025.

---

⁹ Zakon o kazenskem postopku, Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 96/22 – odl. US, 2/23 – odl. US, 89/23 – odl. US in 53/24.